

KAMENJAK

ŽUPNI LIST
ŽUPE PROROKA ILIJE U KRUŠEVU

MOSTARSKO-DUVANJSKA BISKUPIJA

Godište VIII., br. 2(18)/2009.

Kruševski jubileji

Narod na misnom slavlju ispred crkve.

Ove godine župna zajednica u Kruševu obilježava više značajnih jubileja: navršava se 85 godina od osnutka župe Kruševu; 75 godina od početka izgradnje župne crkve, trideset godina od osnivanja prvog pjevačkog zbora u Kruševu.

Dva su jubileja osobno vezana uz mene, potpisnika ovih redaka: dvadeset i pet godina svećeništva i dvadeset godina župnikovanja u Kruševu.

Mnogi jubileji koji se obilježavaju najčešće nemaju osobnost nego su prožeti socijalnom dimenzijom. Ljudi su

uvijek bili oslonjeni jedni na druge, bilo u žalosti bilo u radosti. Kaže se ako se radost podijeli s nekim ona postaje još već. Isto tako ako se žalost podijeli s nekim ona postaje sve manja. Onaj drugi koji prihvati trunak žalosti raste-rećuje onoga koji je bio njome opterećen. Ili ako se podijeli radost s drugim ona postaje veća. Dijeleći radost s nekim stječe se novi prijatelj, koji će se s tobom radovati i tako se širi tvoja radost. Podijeljena bol se smanjuje jer je onaj drugi na sebe jednim dijelom preuzima.

Župa nije samo za sebe župa. Župa nije crkva, župska kuća, dvorište ili ne znam što materijalno. Župa je narod Božji koji se okuplja u crkvi, župnoj kući, dvorištu. Tako je i sa svećenikom. Ni jedan svećenik nije samo za sebe svećenik nego on u ime naroda kao liturg prinosi svemogućem Bogu molitve, prošnje, zahvale i žrtve.

Odlučili smo sve navedene jubileje proslaviti zajedno. Ciljano smo birali na *Dan Kruševa*. To je vrijeme u kojem zaključujemo i privodimo kraju tekuću godinu s godišnjim urodima. U kasnu jesen i ranu zimu okrenuti smo završavanju jednog razdoblja i započinjanju drugoga.

Želimo sve obilježiti na Dan Kruševa jer ovaj dan za Kruševljane ima specifično značenje. Toga dan Kruševljani pozivaju u goste predstavnike grada, županije i okolnih općina, mjesta i županija. Želja im je da toga dana s mnogim gostima budu zajedno u Kruševu. To čine već osamnaesti put.

O svim jubilejima možete čitati više u ovom broju *Kamenjka*. Čitajući o jubilejima zasigurno ćete već time postati sudionik naše radosti koju i s vama dijelimo.

Sve do 1996. izgled i raspored župnih zgrada je bio ovakav kako prikazuje fotografija. U tijeku 1996. kuća časnih sestra je srušena i na njenom mjestu je započeta dogradnja sadašnje župne kuće. Župna kuća prikazana na fotografiji uklopljena je u radovima u novu kuću.

Osamdesetpet godina od osnutka župe Kruševo

Župna crkva u Kruševu građena je 1934. do 1936. Nikada do kraja nije završena. Veći građevinski zahvati na njoj su započeti 1. 2. 2008. Izvodimo ih i sada. Unaprijed određeno vrijeme kada bi se crkva mogla završiti teško je odrediti.

Kako je došlo do ideje o osnutku župe: U drugom desetljeću 20. stoljeća biskup Mišić je osnovao nekoliko novih župa u okolici Kruševa: Ploče - Tepčići; Gradina, a od ostatka stare broćanske župe formirana su župe Gradnići i Čitluk. U to vrijeme sela sadašnje župe Kruševa bila su krajnja sela župe Gradnići i Blato (Ljuti Dolac).

Osnivanjem novih župa u susjedstvu Kruševa, stvaralo je čežnju Kruševljana da i oni dobiju svoju župu i župno središte i da ne moraju daleko pješačiti do tadašnjih župnih crkava. S idejom o osnutku župe predstavnici Kruševa su nastupili u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru. Stekli su naklonost i pristupilo se

potražnji župnog središta i osnivanju nove župe nazvane Kruševo.

Pripreme radnje za osnutak župe započele su 3. 1. 1921. Tada su predstavnici Kruševa sastavili i napisali pismo Ordinarijatu s kojim su službeno zatražili osnivanje župe i zamolili predstavnike Ordinarijata da iziđu u Kruševo da bi se odredilo župno središte buduće župe.

Potražnja župnog središta: Spominju se dva mjesta kao moguća lokacija za župno središte. Prvo predloženo mjesto bila je lokacija na kojoj je izgrađena osnovna škola. Za ovo predloženo mjesto nije postojala suglasnost sviju sela Kruševa.

Drugo mjesto bilo je predloženo na mjesto gdje je i izgrađeno župno središte sa župnim zgradama. Mjesto je nazvano: “kod stećaka”, a kasnije je prozvano “šematorij”. Ni za ovo mjesto nisu bili složni domaćini svih mjesta, ali je ipak prevagnula ideja da se tu gradi župna kuća, čatrnja i kapelica.

Zemljište na kojem je određeno da se gradi župno središte bilo je vlasništvo Marka Ćorića Ivanova, Joze Sušca te Grge i Šime Ćorića. Marku je dana nadoknada koju je zatražio, a ostali su zatražili da se, zauzvrat darovane zemlje, svake godine jedanput za njih ima odslužiti oglašena misa.

Dekret o osnivanju župe: Od 1921. do proljeća 1924. bilo je vrijeme u kojem su mještani Kruševa trebali prihvatiti novo župno središte i

na njemu izgraditi župnu kuću i čatrnju. Poslije rečenih uvjeta i mogućeg useljenja prvog župnika u župnu kuću biskupski ordinarijat u Mostaru izdao je dekret o osnivanju nove župe u Kruševu. Dekret je izdan 13. svibnja 1924.

Svećenici koji su djelovali u Kruševu: Prvim župnikom u Kruševu imenovan je fra Lazar Čolak. Slijedili su ga: fra Bazilije Senjak, don Ante Romić, don Mirko Iličić, don Marko Kutleša, don Vinko Brkić te sadašnji župnik don Ljubo Planinić.

Kapelansku službu u Kruševu obnašali su: don Nedjeljko Galić, don Jozo Radišić, don Ante Ivančić - Crni, don Marko Kutleša, don Stjepan Ravlić, don Mate Šarić, don Nikola (Niko) Luburić i don Pero Pavlović.

Župna crkva u Kruševu kao i mnoge obiteljske kuće, gospodarska zdanja, infrastruktura i sve drugo bilo je u tijeku rata od 1992. godine oštećeno, zapaljeno ili na različite druge načine devastirano. Slika prikazuje ranjenu crkvu i njezinu unutrašnjost.

Sedamdesetpet godina od početka izgradnje župne crkve

Župa Kruševo osnovana je 1924. U samom početku osnutka od župnih objekata bila je sagrađena župna kuća, te čatrnja i mala kapelica (2m x 3m). Kapelica je služila za župnu crkvu sve do 1936.

Potreba za župnom crkvom: U desetoj obljetnici od osnutka župe tadašnji župnik don Ante Romić odlučio je s narodom započeti s izgradnjom župne crkve. O potrebi izgradnje župne crkve on piše već 1933. U tijeku 1933. započeo je i s pripremnim radovima. Pripremao je kreč i organizirao vađenje kamena za potrebe izgradnje. O početku izgradnje župne crkve don Ante kaže: “Gradit ćemo je u etapama, svake godine po nešto, pa se nadamo, da ćemo je jednom i dokrajčiti.” Tako je i bilo. Započeo je 1934. i završio 1936. Crkvu je pokrio s mogućnošću za useljenjem i korištenjem u liturgijsko pastoralne potrebe.

Blagoslov temelja: S već izvedenim pripremnim radovima i započetom izgradnjom zidova crkve don Ante je 25. listopada 1934. u dogovoru s Ordinarijatom organizirao blagoslov kamena temeljca. Misno slavlje povodom blagoslova bilo je u groblju

Piramida na zvoniku postavljena 1990. Oštećena je u tijeku rata. Morali smo je skinuti i postavljati novu. Na fotografiji je prikazana stara skinuta piramida i nova kako se podiže na zvonik.

Sajmištu. Misu je predvodio dr. don Petar Čule, a propovijedao je biskup Mišić. Na misi je bilo kako stoji zapisano “veliko mnoštvo svijeta sa svojim župnicima iz okolnih sela”. Na ručku poslije mise bilo je nešto preko 300 uzvanika.

Na zvoniku župne crkve u Kruševu nalaze se tri zvana. Posvećena su proroku Iliji (težina 255 kg, ton Cis - des/2), Blaženoj Djevici Mariji (težina 430 kg, ton a/1) i blaženom A. Stepincu (težina 130, ton 3/2). Na fotografiji je prikazan blagoslov zvana posvećenih proroku Iliji i blaženom A. Stepincu. Zvona je blagoslovio don Srećko Majić - generalni vikar 2. 2. 2009.

Financiranje: U Kruševu nije bilo nikada lako graditi. U don Antino vrijeme župljani su mogli pomoći novcem od prodanog kilograma duhana, litre vina ili prodane ovce. U posebnim zgodama neki bi prodali vola i novac dali za izgradnju crkve, odnosno za otvore na crkvi. Dio novca za izgradnju crkve dobiven je i od prodaje Proгона na Polju, a dio uz dopuštenje Ordinarijata od zavjeta.

Sve druge financije trebale su se pronaći izvan Kruševa. Don Ante ih je tražio pišući po tadašnjim tiskovinama, uzimajući kredite i pozajmice i tako bi iz jednog duga uskakao u novi i s mukom završavao jedne radove, ne znajući kako će nastaviti one druge.

Poznato nam je iz don Antinih spisa da se on dobro opekao zbog dugova koji su mu ostali na teret poslije završene crkve. Od časa useljenja u

crkvu pa sve do Drugog svjetskog rata vraćao je dug. Poslije Drugog svjetskog rata više puta piše da ga u dug više neće nitko uvući.

Zidari crkve: Crkvu su zidali dvojica zidara iz župe Ravno: Ilija Vlahinić i Andrija Lučić. Njih dvojica su vodili radove. Narod je pripremao kamen, vodu i pržinu s Polja. Uz rečenu dvojicu kao “majstori” sudjelovali su i poneki Kruševljani koji su se uz njih naučili kvalitetnijem zidanju.

Završetak crkve do useljenja: Crkva je konstruktivno s krovom završena 1936. god. Konstruktivno

završena - misli se na završavanje zidova bez maltera, s krovom bez stropa s postavljenim vratima i prozorima. Ovakvo stanje crkve ostalo je sve do 1963. Po završetku konstruktivnih radova crkva je odmah korištena za liturgijska slavlja.

O mukama za vrijeme izgradnje crkve: Don Ante Romić nekom zгодom 3. 9. 1958. piše prijatelju i kolegi i budućem nasljedniku na župničkoj službi u Kruševu don Mirku Iličiću: “Jadi dodijali, brige umorile... brate, propušio se u Kruševu od brige, kad sam crkvu gradio...”

Obnova i temeljitiji zahvati na crkvi u tijeku 2008. započeti su na zvoniku. Zvonik smo do polovice završili i time prešli izvoditi radove na krovu crkve. Na fotografiji je prikazan izgled zvonika s novopostavljenim vrhom.

Trideset godina pjevačkog zbora u Kruševu

Danas u Kruševu postoje dva zbora. Jedan koji nedjeljom pjeva na misu u 8,30 sati i drugi u 11,00 sati. Oni koji prate misu u 8,30 ove godine slave tridesetu obljetnicu postojanja.

Pjevački zbor koji prati misu u 11,00 sati formiran je 1990., te i danas trajno djeluje. U početku bio je to zbor sastavljen od školske djece i mladih pjevača. Danas zbor čine mlađe gospođe, djeca iz osnovne škole i mladi iz srednje škole.

Od posebnog značenja u ovogodišnjim jubilejima koje u Kruševu obilježavamo je trideseta obljetnica od osnutka prvog pjevačkog crkvenog zbora. Zbora koji i danas djeluje i kako rekospo prati misno slavlje nedjeljom u 8,30. Sve je započelo u rujnu 1979.

Pjevači s banjalučkim biskupom Franjom Komarićem.

Kako je započelo s prvim pjevačkim zborom: U rujnu 1979. za kapelana u Kruševu došao je don Nikola Luburić. Od pjevača je zatekao Ivu Senkić koja bi započela pjesmu za

vrijeme mise, a narod bi prihvatio. On kao “stručnjak” u glazbi uvidio je da bi se moralo nešto učiniti na poboljšanju liturgijskog pjevanja. U dogovoru sa župnikom don Markom Kutlešom

*Pjevači s don Markom Kutlešom, don Nikom Luburićem,
don Vinkom Brkićem i don Dragom Bevandom.
Fotografija je iz vremena don Markova polaska u afričke misije.*

krenuo je u sakupljanje pojedinih osoba u župi i formiranju crkvenoga pjevačkog zbora. Prvih nedjelja po dolasku u Kruševo don Niko bi stajao negdje po strani u crkvi i, dok bi don Marko misu predvodio, slušao bi kako tko pjeva i, one osobe koje je primjećivao da bolje pjevaju pozivao bi da poslije mise navrate u ured na razgovor i dogovor. Tako, osobu po osobu, sakupio ih je dvadesetak i s njima započeo uvježbavanje pjevanja.

Probe pjevanja: Niti jedna osoba koja je stupila u pjevački zbor nije imala ni pojma o noti. Njima je trebao samo

natipkani tekst pjesme koja se pjeva. Uvježbavanje se temeljilo na sluhu i brzom pamćenju melodije i riječi pjesme.

Probe pjevanja bile su jedanput tjedno, ali u posebnim zgodama po dva ili čak i tri puta. Pješke su pjevači dolazili na probe, a don Niko i don Marko su ih vraćali kući autom.

Liturgijska slavlja koja su pratili pjevači: Od početka pjevači su pratili jednu od dvije nedjeljne mise. U nekim vremenima pratili su pučku misu u 11,00 sati, a danas prate ranu misu u 8,30.

*U mnogim hodo-
čašćima pjevači su
rado sudjelovali.
Tamo gdje su došli
uvijek su bili pri-
mijećeni, predvo-
dili su pjesmu i
narodno veselje.*

Poteškoće: Nije bilo lako ustrajati u pjevačkom zboru trideset godina. Trebalo je tjedno ići na probe, a tako je i danas. Bilo je potrebno gajiti veliku ljubav prema pjesmi i misnom slavlju koje se pjesmom prati. Članovi zbora su većinom domaćice ili domaćini. Svi su oni trebali organizirati obiteljski i gospodarski život i uplanirati pjevanje

u dogovoreno vrijeme. U posljednje vrijeme trebalo se dogovarati tko će s kime u autu poći na pjevanje, tko i s kime se s pjevanja vratiti kući.

Poteškoća je bila velika ako se nešto u tijeku pjevanja za vrijeme mise pogriješi. Kad ide sve kako treba rijetki bi pjevače pohvalili, ali kada se pogriješi mnogi bi se znali narugati.

Ako naši pjevači nisu predvodili pjevanje, rado bi sudjelovali na misnom slavlju i pjevanju koje su predvodili drugi pjevački zborovi.

U prvim godinama dok su pjevači išli pješke na probe, dok bi prolazili selom često bi se čule šale na njihov račun, te ruganja i dobacivanja. Neki su to od pjevača lakše neki teže podnosili. Ruganje je pojedinima bio i povod da više nisu mogli izdržati pa su zbor napustili.

Utjecaj pjevačkog zbora: U komentarima poslije misa, posebno onih patronskih ili misa s posebnim naglaskom kada se okupljaju u Kruševu i susjedni župljani često su se čuli pozitivni komentari o skladnom pjevanju kruševskoga zbora. Tridesetogodišnji zbor bio je mnogim župama u susjedstvu inspiracija da se i kod njih

formira pjevački zbor. Nije bilo rijetko da se čuju riječi “kad se može u Kruševu formirati zbor zašto ne bi i kod nas”. I tako je bilo. Danas većina susjednih župa ima pjevačke zborove.

Voditelje zbora: Zbor je formirao i s uvježbavanjem otpočeo don Nikola (Niko) Luburić. Poslije don Nike u različitim vremenskim razdobljima zbor su uvježbavali i vodili:

- don Vinko Brkić
- don Vinko Puljić
- don Ljubo Planinić
- s. Vicenta Barać
- Ivan Ćorić
- Antonija Zovko.

*Na hodočašće se
najčešće ponese štogod
za pojesti i popiti.
Kada prođe misno
slavlje i drugi program
ako je bio u planu,
poslije svega se sjedne
negdje na ledinu
i blaguje se ono
što se ponijelo.*

Kulturno umjetničko društvo:
Većina članova pjevačkoga zbora su u isto vrijeme i članovi Kulturno umjetničkog društva Kruševo.

Imena pjevača: U početku većina pjevača je bila s Krivodola i Selišta, a manji dio iz Podgorja i Čula. Kasnijih godina pozivani su u zbor osobe iz Čula i Podgorja pa se tako broj izravnavao iz svih mjesta. Zbog udaljenosti Sretnica, Sretničani su u manjem broju bili članovi pjevačkog zbora. Evo imena osoba koje su kraće ili duže vrijeme bili članovi zbora.

- Barišić Fila (Krivodol)
- Begić Jelena (Čula)
- Božić Ljilja (Podgorje)

- Božić Nada (Podgorje)
- Božić Neda (Podgorje)
- Čule Finka (Čula)
- Čule Ivanka (Čula)
- Čule Milka (Čula)
- Čorić Iva (Selišta)
- Čorić Ivan (Selišta)
- Delić Milka (Krivodol)
- Džeba Ivan (Čula)
- Džeba Koveljka (Čula)
- Gabrić Šima (Selišta)
- Glibić Mira (Selišta)
- Hrsto Srećko (Podgorje)
- Mandić Anđa (Selišta)
- Mandić Jela (Selišta)
- Mandić Manda (Selišta)
- Marijanović Ana (Krivodol)
- Puce Ivica (Selišta)
- Puce Stipe (Selišta)

*Pjevači liturgijskog pjevanja najčešće su bili i članovi
Kulturno umjetničkog društva Kruševo.*

- Senkić Jagoda (Krivodol)
- Smiljanić Marica (Krivodol)
- Tomić Biserka (Čula)
- Tomić Mira (Krivodol)
- Vidačak Dana (Krivodol)
- Vidačak Danko (Podgorje)
- Vidačak Gojko (Podgorje)
- Vidačak Štefa (Krivodol)
- Zovko Antonija (Sretnice)
- Zovko Ivanka (Čula)

Od navedenih nisu svi ustrajali u pjevačkom zboru. Neki su prije, a neki kasnije zbor napustili. Razlozi za napuštanje bili su različiti. Neki od navedenih zbor su napustili ali su priključili pjevačkom zboru koji u sadašnjem

vremenu prati misu u 11,00 sati. Današnji članovi zbora koji baštine tridesetogodišnje nasljeđe su:

- Ćorić Ivan (Selišta)
- Čule Ivanka (Čula)
- Delić Milka (Krivodol)
- Džeba Ivan (Čula)
- Gabrić Šima (Selišta)
- Mandić Jela (Selišta)
- Mandić Manda (Selišta)
- Puce Ivica (Selišta)
- Puce Stipe (Selišta)
- Senkić Jagoda (Krivodol)
- Smiljanić Marica (Krivodol)
- Tomić Biserka (Čula)

Nastup naših pjevača na Udbini 9.9.2005.

Zahvala: Članovi pjevačkog zbora župnicima u Kruševu bili su osobe na koje se moglo računati. Ako je trebalo pratiti misu, ako je trebalo uplanirati hodočašće, ako je trebalo negdje u susjednim župama nastupiti, ako se negdje Kruševo trebalo predstaviti bilo s pjevačkim zborom ili Kulturno umjetničkim društvo računalo se na članove pjevačkog zbora ili u isto vrijeme na članove KUD-a. Pjevački zbor nikada nije “okrenuo leđa” i odbio suradnju. Bilo je vremena kada su pojedinci izvan zbora pokušali negativno i razbijački djelovati na pjevački zbor. Djelomično su i uspijevali, ali zbor nisu nikada uspjeli razbiti i razoriti.

Imam dojam, sve više i više ga stječem, da će članove pjevačkog zbora ovdje na zemlji samo smrt rastaviti. Nadam se da će oni kao zajednica, kao prijatelji nastaviti svojim milozvučnim glasom svemogućega Boga slaviti i u vječnosti.

Neka im i od mene osobno za sve ono dobro koje su učinili i za vrijeme mojega svećeničkog djelovanja u župi bude upućena zahvala.

I dok ovo pišem prebirem u prisjećanju sve one lijepe susrete i sve one predivne dojmove koji su imali i danas imaju duboki otisak u mojoj duši i mojoj svijesti a odnose se na članove pjevačkog zbora.

Dragi pjevači čestitam vam trideset godina postojanja i opstanaka. Bilo je prepreka koje ste morali svladavati, zato vam je danas draže i ugodnije spomenuti da ste trideset godina ustrajali. Dragi Bog neka Vam bude nagrada, a od mene opet hvala.

*U svih trideset godina
pjevači su najčešće
u svečanim i hodočasničkim
trenucima nastupali
u narodnim nošnjama.*

Dan Kruševa - 26. 10. 2009.

Odmah s početka ove godine kada smo uvidjeli da je ova godina u Kruševu obogaćena s više jubileja odlučili smo sve jubileje proslaviti zajedno i to na *Dan Kruševa*. Potrebno je, uz dosada sve rečeno, reći nekoliko riječi i o *Danu Kruševa*.

Pjevači su više puta nastupili povodom Dana Kruševa s različitim pjesmama. Fotografija ih prikazuje 1996. na Sretnicama.

Od kada i zašto *Dan Kruševa*:
Ovo je već 18 put da Kruševljani obilježavaju *Dan Kruševa*. Započeli su ga obilježavati 1992. na prvu obljetnicu 26. listopada. Povod da na 26. listopada obilježavaju *Dan Kruševa* bio je događaj koji se dogodio na taj dan 1991. godine.

Što je bilo 26. listopada 1991.:
Vojnici i rezervni sastav Titovoužičkog korpusa spustili su se iz pravca Nevesinja u Mostar u tijeku rujna 1991. Po dolasku u Mostar ideja im je bila da na *miran* način zauzmu zamišljene kote oko Mostara i da tim postupcima u trenutku kada objave ratno stanje već

imaju pripremljene pozicije s kojih mogu kontrolirati Mostar i bližu njegovu okolicu. U pokušaju da zauzmu položaje iznad Krivodola u Kruševu i da uđu u mjesta Kruševa rezervni sastav policije skupa s mještanima Kruševa 26. listopada im se suprotstavio. Policajci i predstavnici Kruševa koji su pošli na pregovore s vojskom, koja se helikopterom spustila u ogradu Tomuša iznad Krivodola, uhapšeni su i odvezeni helikopterom u Nevesinje. Od tog časa Kruševljani su danonoćno sve do 11. lipnja 1992. godine držali položaje između mjesta Kruševa i vojnika Titovoužičkog korpusa. Svi pokušaji vojnika Titovoužičkog korpusa da uđu u mjesta Kruševa bili su spriječeni.

Kruševljani su prisjećajući se tih hrabrih odluka i hrabrih poteza odmah po smirivanju ratne crte u Kruševu započeli svakogodišnje obilježavati *Dan Kruševa*.

Što je cilj Kruševljana dok slave Dan Kruševa: Želja je Kruševljanima ne zaboraviti hrabrost i smjelost koja se iskazala 1991. godine. Neka im hrabrost i smjelost ostanu kao temelj za stvaranje budućnosti na ovim prostorima.

Za ovaj dan Kruševljani običavaju pozvati predstavnike svih struktura grada Mostara, županije Hercegovачko-neretvanske, te pozivaju i goste iz susjednih općina i županija.

*Hodočašće na Udbinu ostalo nam je u sjećanju.
Vladalo je među hodočasnicima ugodno raspoloženje
i na Udbini i u autobusu.
Fotografija prikazuje pjevačice u pjevanju na Udbini.*

Odmah poslije
osnivanja
Pjevačkoga
crkvenog zbora
od istog osoblja,
koje je pjevalo
u Zboru,
osnovano je i
Kulturno
umjetničko
društvo Kruševo.
Fotografija
prikazuje pjevače
na smotri
"Zvuci s kamena"
u Posušju 1982.

Mnogima je potrebno reći hvala za ono što se učinilo u Kruševu u tijeku 1991. od 26. listopada pa sve do 11. lipnja 1992. Povodom *Dana Kruševa* prigoda je da se mnogi i mnogi ponovo pozovu i da se nađu u Kruševu. Naime, iz svih susjednih mjesta, općina kao onih oko Kruševa tako i onih iz unutrašnjosti Hercegovine izredali su se na crti obrane u Kruševu. Prve pomoći u ljudstvu u održavanju crte obrane počele su pristizati u Kruševo o Božiću 1991. S kratkim prekidima dolazili su mještani susjednih općina sve do 11. lipnja 1992.

Obično, u obilježavanju *Dana Kruševa*, bude radni dio susreta te onaj svečarski. U radnom dijelu događaju se susreti predstavnika Kruševa s gradskim i županijskim vlastima gdje se obično razgovara o onome što bi

trebalo u Kruševu učiniti ili o onome što se već učinilo. I dobro je da se i zbog ovog razloga održava *Dan Kruševa*. Prilika je to da se jedanput u godini, barem službeno nađu strukture grada, županije i Kruševa na jednom razgovornom mjestu.

Drugi dio dana odvija se u svečarskom raspoloženju. Tada Kruševljani, uz Misno slavlje slaveći Misu za poginule branitelje i civile, obično u poslije - Misnom vremenu pripreme i kulturno zabavni program, te čašćenje prisutnih.

Dan škole - 26. listopada: Vodstvo osnovne škole u Kruševu, odmah iza oslobođenja brda Kruševa (11. lipnja 1992.), odlučilo se i započelo je skupa s Mjesnom zajednicom obilježavati *Dan škole* na isti dan kada se obilježava i *Dan Kruševa*.

Don Ljubo - njegovi jubileji

Ove godine poklapaju se dva jubileja koja su vezana uz moje svećeničko djelovanje. Kako ni jedan svećenik nije za sebe svećenik nego od naroda za narod tako i moji osobni jubileji imaju i šire značenje.

*Hodočašće župljana
Kruševa za sv. Vlaha
1990. u Dubrovnik.*

Dvadeset i pet godina od svećeničkog ređenja: od Petrovdana 1984., pa od 14. rujna kada sam stupio u pastoralno djelovanje, moje svećeništvo i misništvo blisko je vezano uz Hrasno, uredništvo Crkve na kamenu, Šipovaču - Vojniće, Bijelo Polje - Potoke i Kruševo.

Na Hrasnu, Šipovači - Vojnićima i Potocima sam bio kapelan (župni vikar), a u Crkvi na kamenu djelovao sam u uredništvu. Sve vremenski sabrano u svim nabrojanim mjestima vremenski tijek je trajao punih pet godina. Na

početku šeste godine svećeništva, kao kapelan bjelopoljski, premješten sam u Kruševo za župnika.

Dvadeset godina u Kruševu: Dekret za župnika u Kruševu i razrješenje kapelanske službe u Bijelom Polju datira od 7. listopada 1989. U Kruševu sam nastupio u novoj službi 14. listopada.

Vraćajući se mislima natrag, pitam se kako je moguće da je tako vrijeme brzo prošlo, baš brzimice. Kao da je jučer bilo svećeničko ređenje i kao da

sam jučer došao u Kruševo. Proleti vrijeme kao predivno proljeće, i sve tako proljeće, teče i ode dalje.

U dvadeset i pet godina svećeništva, u pet godina djelovanja na više mjesta i dvadeset godina djelovanja u Kruševu: ima se zašto reći pojedincu i zajednici oprostiti, ima se zašto reći pred Bogom oprostiti, ima se zašto zahvaliti Bogu i čovjeku. Neka Bog naplati svima dobro koje su mi darovali.

U rečenom vremenskom tijeku susrelo se više predivnih osoba koje su ostavile u meni duboki trag radosti. Neki od njih su još na zemaljskom putovanju a neki su već pošli u vječnost. Onima koji su preminuli neka dobri Bog udijeli mir neba, a onima koji su još na zemaljskim životnim stazama neka ih Bog zaputi na put koji vodi radosti zemaljskog života i radosnom susretu s njime u vječnosti.

Hodočaćice Kruševljana na Hrasno 1990. Tada su naši pjevači u poslijepodnevnom programu nastupili s nekoliko pjesama.

KAMENJAK

Župni list župe Proroka Ilije Kruševo • 88203 Kruševo
Tel./fax: 036 / 486-319 • E-mail: donljubo@tel.net.ba • Web-str.: www.zupa-krusevo.com
Uređuje i odgovara: don Ljubo Planinić, župnik
Lektor i korektor: Ivan Ćorić • Tehnička obrada i prijelom teksta: Tihomir Mandić
List izlazi kroz liturgijsku godinu prema potrebi • Tisak: "Eurotisak d.o.o.", Mostar

*Program
povodom
Dana Kruševa
26. listopada 2009.*

*i
kruševskih jubileja*

- Misno slavlje u 16,00 sati
u župnoj crkvi*
- Kulturno zabavni program
kod crkve*
- Domjenak u
crkvenom dvorištu.*

Dobro došli!

